

Különfélék.

A szilmag csirázásának ideje — erdészeti megfigyelések szerint — általában 3—4 hétre van téve, pontos megfigyeléseim azonban a következő adatokat szolgáltatták:

A magot előleges áztatás után 35—40 *cm* mélyen felásott porhanyós és hümustól fekete földbe vettem el folyó évi június 10-én és már június 23-án, tehát 14 nap alatt kicsirázott.

Az elvetés után igen kedvező időjárás volt, a mennyiben az elvetés és csirázás közötti idő alatt az átlag napi hőmérsék és csapadékmennyiség a következő volt:

	hőmérő középállása C°	csapadék- mennyiség <i>mm</i>
Junius 10-én	18·7	10·8
„ 11-én	17·2	5·0
„ 12-én	18·8	0·0
„ 13-án	20·0	0·0
„ 14-én	21·1	2·0
„ 15-én	21·4	1·8
„ 16-án	18·0	0·0
„ 17-én	14·5	12·0
„ 18-án	13·0	4·8
„ 19-én	10·0	14·2
„ 20-án	11·8	2·0
„ 21-én	13·0	1·6
„ 22-én	16·7	8·4
összesen 13 nap	217·7 ⁰ C	62·6 <i>mm</i> ,

vagyis a napi átlag hőmérsék minimuma 10⁰ C,

„ „ „ „ maximuma 21·4⁰ C volt, összesen 228⁰ hőegység, 63 *mm*, meglehetősen egyenletesen eloszlott csapadékmennyiség mellett.

Földes János.

(I. L—a.) **A lucz és erdei fenyő szilárdsága.** Bauschinger müncheni egyetemi tanár vizsgálatai szerint a fenyőfa szilárdsága ugyanegy törzsen belül igen eltérő; a gesztfa általában szilárdabb a kerületi fánál, a szűk pászttáju s lassan nőtt fa nehezebben szakad a széles gyűrűsnél, mit különben a gyakorlat már régen bebizonyított. A hajlítási szilárdság bizonyos viszonyban van az általános szilárdsággal, a mennyiben az évgyűrűk szélességének megfelelően apad. Az ellenállási és metélési szilárdságra az évgyűrű szélessége s a nedvességi fok csekély befolyással van. A télen ejtett fa a nyárinál $25^0/0$ -al kedvezőbb szilárdsági eredményeket mutatott.

(—á—é—). **A steyeri országos kiállítás.** Lapunk f. évi márczius havi füzetében (l. 280. oldal) említettük volt, hogy Steyr városában a f. é. augusztus és szeptember hónapokban országos ipar- és erdészeti kiállítás fog tartatni, s ugyanott közöltük az erdészeti kiállítás programját is. E kiállításra vonatkozólag most újabb tudósításaink vannak, melyeket az alábbiakban oly meggyőződéssel közlünk, hogy szakértársaink közelebbről érdeklődnek a szóban lévő kiállítás iránt, melyet valószínűleg többen meg is fognak látogatni.

Az elhelyezési munkálatok a kiállítási csarnok belsejében, kevés kivétellel már készek. A bejelentések a kiállítás főcsoportjaiban a várakozást jóval felülmulják. A villamosági kiállításban, mely három részbe van csoportosítva, 56 kiállító vesz részt, Werndl fegyvergyárát nem is számítva, mely egyebek közt a villamos világitásról is gondoskodni fog. Az ipar köréből 350 felső-ausztriai kiállító jelentkezett. Az erdészeti kiállítás 60 bejelentő által lesz képviselve, mely szám nem túl nagy ugyan, hanem annál nagyobb a bejelentett tárgyak gazdagsága, melyek kiállításában főkép a cs. kir. állami és közalapítványi erdők, a Lamberg-féle steyeri uradalom és az alpesi bányatársaság vesznek részt. Az erdé-

szet részére a kiállítási főcsarnok földszintje 6 tágas teremmel van kijelölve, s azonkívül a parkban megfelelő félfedett és fedetlen helyiség. A kiállítás általában nem a nyers anyagok nagy tömegének mintegy piacra halmozására, hanem inkább arra van irányozva, hogy a látogatóknak érdekesen és oktató módon bemutattassék a fejlett felső-ausztriai erdőgazdaság belső lényege és mivelete, fejlett üzeme, továbbá nagy érdekességű vadászata és kiterjedt faipara. Az erdőgazdaság köréből főleg a magas hegységben alkalmazott szállító eszközök ígérnek kiváló érdeket, s a vadászat csoportja is részletekben és változatosságban felette érdekes és gazdag lesz.

A kiállítás érdekességét az is emelni fogja, hogy a felső-ausztriai erdészeti egyesület ez idei nagy gyűlését szeptember hó 8., 9. és 10-ik napjain Steyrben fogja tartani, mely alkalommal a különben szokásos szaktárgyalások helyett, két nyilvános, népszerű felolvasás fog tartatni, még pedig: egyik az erdőt, mint a művelődésnek eszközét, a másik pedig a villamosságot az erdészet szolgálatában fogja taglalni.

Részünkről igen czélszerűnek és kívánatosnak tartanók, ha a földmívelési ministerium, a tanulmányozás főcélján kívül, a jövő évben Budapesten tartandó általános kiállítás erdészeti csoportjának rendezésénél közreműködők közül egyet-kettőt, az erdészeti tárgyak elhelyezése és rendezése iránt szerzendő tájékozódás céljából, a steyri kiállítás megtekintésére küldene.

(I. L.—a.) **A kosárfonó fűz művelése az osztrák vasutak mentén.** Az osztrák vasutak 1879-ben fel lettek hiva, hogy rendelkezésre álló szabad telkeiket a kosárfonó fűzek művelésére használják fel. Ezen földhívás eredményének tekinthetjük, hogy 1882-ik év végével az osztrák vasutak mentén már 1.250,000 darab fűz volt kiültetve, az élő és font sövények hossza 1.188,000 *m*-t tett ki, a zárt fűz ültetvények pedig

1.365,400 m^2 -nyi területet foglaltak el. Az osztrák vasutaknak közel 12000 kilométer hossza mellett a fentebbiek szerint esik 1 kilométerre 104 darab, 99 m hossz és 114 m^2 különféle füzültetvény. A füzművelést legnagyobb tökélyre vitte a Ferdinánd-vaspálya, melynek vándor tanítói vannak, kik a pályaörök családjait a kosárfonásban oktatják.

(To.) **Gyephamu előállítási költségei.** Dr. Hesz giesenii erdészeti tanár kísérletek által kimutatja, hogy

1 m^3 gyephant termelése	0.41
„ „ száritása	0.30
„ „ égetése	0.17
összesen tehát	0.88 nap-

számot igényel. Egy m^3 gyephamu előállításához szükséges 4.84 m^3 gyephant és így egy m^3 gyephamu előállítása 4.26 napszámot igényel.

Kísérleteit továbbá arra is kiterjesztette, hogy milyen mennyiségű gyephamura van szükség egy m^2 csemeteágy talajának megjavításához, s azt találta, hogy minden m^2 -re 0.0225 m^3 gyephamura van szükségünk, a melynek előállítása a fentebbiek szerint 0.096 napszámba, vagyis 50 kr napszámbér mellett, 4,8 krba kerül. Egy 5 m h. 1 m széles csemeteágy talajának megjavítása tehát — a melyben mintegy 6000 drb 3 éves lúcz csemete nevelhető fel — 24 krba kerül; ebből 1000 darab csemetére 4 kr esik, a mi mindenesetre oly csekély kiadás, hogy alig jöhet szóba akkor, midőn az forog kérdésben, hogy vajjon egészséges, életképes, vagy pedig beteges, gyenge csemetéket használjunk az erdő-sítésnél.

(I. L.—a.) **A szelid gesztenyének egy betegsége.** Cornu M. a francia nemzeti gazdasági egyesületnek érdekes jelentést tett a szelid gesztenye azon betegségéről, melyre a francia erdészek figyelmét a „Revue des eaux et forêts“ már

ismételve hívta fel. Planchon ur a bajt az agaricus melleusnak tulajdonította, Cornu ellenben azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy a különféle gombák megjelenése nem oka, hanem következménye a gesztenyések betegségének. Cornu a legkülönbözőbb viszonyok között levő gesztenyéseket tette vizsgálatára tárgyává s azon eredményre jutott, hogy a betegségnek jelenségei mindenütt ugyanazok, t. i. a csucsnál kezdődő elszáradás, mely a gallyakba s majd a törzsbe terjed. Ezen jelenségek kivált déli domboldalakon s a fák a nap sugarainak kitett részein jelentkeznek. Nézete szerint a betegség okának azon káros befolyást kell tulajdonítani, melyet az alacsony hőmérsék gyakorolt a gesztenyefák felsőbb részeire, mert azon területen előforduló gesztenyések, — hol 1870—1871 és 1879—1880-ban a hideg nem volt igen nagy — nem szenvedtek. Ha a betegségnek a gombák az okai, akkor ettől nem lettek volna megkímélve a dél-nyugati részek gesztenyései sem, hol ugyanis a fagyok nem voltak olyan erősek, mint a Pyrénéek közepe táján. Nem különben a további jelenségek, mint az ágak és a törzs fokozatos elszáradása, a kéreg elválása, illetve elhalása ugyanazok, melyeket a nagy hidegek gyakorolnak a fás növényekre. Az ilyen kivésző fákat keresi fel az agaricus melleus, mely ellen a megtámadott törzseknek kivágatását véli Cornu az egyedüli óvó eszköznek, ez azonban csak azon esetben fog eredményre vezetni, ha a gombák mycelliuma a megtámadott egyedek tövében és gyökérzetében még nem terjedt el.

(—á—é). **A májusi fagyok** — 28-tól 30-ig — Morvaország déli részén és a határos Alsó-Ausztriában érzékeny károkat okoztak. Különösen a tölgy és kőris ültetvények szenvedtek sokat; a fák fiatal hajtásai, sőt 20—25 éves fák is elfagytak. Északi és Közép-Morvaországban a fenyő- és lombfa ültetvények szintén igen sokat szenvedtek; Brünn vidékén az ily károsodás

10—50, sőt 80⁰/₀-ra felmegy. A csemetekertek is sokat károsodtak; az idén iskolába ültetett csemeték sok helyen teljesen tönkre mentek.

(I. L—a.) **A vadpatak-szabályozás mint köteles tantárgy.** A bécsi cs. kir. földművelési főiskolában a jövő téli félévtől kezdve a vadpatak-szabályozásról rendszeres előadások szerveztetnek, melyek tartásával br. Seckendorf kormánytanácsos és tanár lett megbízva. Az osztrák földművelési ministeriumnak egy erre vonatkozó rendelete folytán az állami erdészeti szolgálatba lépni készüők ezen tantárgyat nemcsak hallgatni, hanem abból jó eredménnyel vizsgázni is tartoznak.

(To.) **Szőlő-karókat és oszlopokat** Franciaországban újabb időben az által tesznek tartósakká, hogy azokat szappanos víz és kénsav keverékkel impregnálják, e keverékből ugyanis zsírsav képződven, a faszövetet áthatja és a korhadás ellen megvédi.

(To.) **Zsírfojtokat papirosból** a következő szerrel lehet eltávolítani: égetett magneziába tiszta benzol keverendő oly mennyiségben, hogy a keverék morzsalékony legyen. E keverékkel a zsírfojt gyengén bedörzsölendő és azután a papirosról leverendő. Előnye e szernek más hasonlókkal szemben az, hogy a legfinomabb papírt sem támadja meg és a nyomda festéket is csak nagyon kevésbé halványítja meg.

(To.) **Zöld dióhéjjal a szoba padló** szép barna színre festhető akként, ha dióhéj forrázattal a szoba padlót 2—3-szor bevonjuk és aztán viaszos mázzal fényesre keféljük.

(—á—é—). **Kulturmérnöki tanfolyam** a bécsi felsőbb földművelési iskolán. Az 1883/84. tanév kezdetétől a nevezett felső tanintézetben, az erdészeti és gazdasági tanfolyam mellett, kulturmérnökök számára három évre terjedő tanfolyam áll fenn. A hallgatók fölvételére vonatkozó szabályok, valamint a részletes tanterv a rektori hivataltól kaphatók.